

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/80/2015
Identifikačné číslo spisu:	4109010279
Dátum vydania rozhodnutia:	03.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4109010279.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 3. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému P. T. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 19. júla 2012, sp. zn. 4 To 48/2012 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. T. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 20. decembra 2010, sp. zn. 33 T 37/2009 bol obvinený P. T. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

od presne nezisteného dňa roku 2006 až do 03.10.2008 si od doposiaľ nestotožnenej osoby zaobstarával pervitín - metamfetamín, ktorý je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny psychotropných látok, a ktorý za účelom vlastnej konzumácie prechovával v mieste svojho bydliska v J. a následne predával ďalším, najmenej trom konzumentom, a to C. I., narodenému XY, D. J., narodenému XY a G. J., narodenému XY, a to jednak v J. a tiež v obci G., okres L., a to i napriek tomu, že bol za takýto čin odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V. sp. zn. 2 T 22/2007 zo dňa 15.02. 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.03. 2007.

Okresný súd za tento zločin uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody na desať rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil súd do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad na osemnásť mesiacov a podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. uložil obvinenému aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku obvinený podal odvolanie.

O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom z 19. júla 2012, sp. zn. 4 To 48/2012 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného P. T. vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa roku 2006 až do 03.10.2008 si od doposiaľ nestotožnenej osoby zaobstarával pervitín - metamfetamín, ktorý je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny psychotropných látok, a ktorý za účelom vlastnej konzumácie prechovával v mieste svojho bydliska v J. a následne predával ďalším, najmenej trom konzumentom, a to C. I., narodenému XY, D. J., narodenému XY a G. J., narodenému XY, a to jednak v J. a tiež v obci G., okres L..

Za to krajský súd uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody na desať rokov so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Rovnako aj krajský súd uložil obžalovanému ochranný dohľad na jeden rok (podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák.) a ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou (podľa § 73 ods. 2 písm. c/, ods. 4 a § 74 ods. 1 Tr. zák.).

Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre podal dovolanie obvinený sám vlastnoručne napísaným podaním dňa 18. septembra 2014 a následne prostredníctvom obhajcu 25. júna 2015 (doručeným súdu dňa 30. júna 2015). Následne podaním zo 7. augusta 2015 podal prostredníctvom obhajcu „doplnenie k dovolaniu“.

Z obsahu odôvodnenia dovolania vyplýva, že uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania prezentoval názor, že prvostupňový súd sa pri hodnotení vykonaných dôkazov nedostatočne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie o jeho vine. Konajúce súdy nevyhodnocovali vykonané dôkazy objektívne, keď pri rozhodovaní vychádzal z výpovedí svedkov C. I., D. J. a G. J., ktorých výpovede považuje za nezákonne získané. Usvedčoval ho len svedok C. I., ktorý je sám osobou, ktorá sa zaoberá predajom drog. Svedkovia D. J. a G. J. na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa zhodne uviedli, že k výpovediam z prípravného konania boli donútení vyšetrovateľom, a teda okresný i krajský súd vychádzali pri rozhodovaní z nezákonne získaných dôkazov.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. odôvodňoval obvinený tvrdením, že svedkovia D. J. a G. J. vypovedali v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní rozporne, pričom uviedli, že k výpovediam v prípravnom konaní boli donútení vyšetrovateľom a pokiaľ ide o jedinou usvedčujúcu výpoveď svedka C. I., jedná sa o nehodnovernú osobu. Má preto za to, že súd na základe vykonaného dokazovania ustálený skutkový stav nesprávne právne posúdil.

V doplnení dovolania obvinený prezentoval názor, že v jeho prípade boli porušené dve zásady trestného

konania a to zásada ústnosti podľa § 2 ods. 18 Tr. por. a najmä zásada bezprostrednosti podľa § 2 ods. 19 Tr. por. Ak dôkaz nebol v konaní pred súdom vykonaný, súd sa o tento dôkaz pri rozhodovaní nemôže opierať. V jeho prípade existujú kontroverzné, rozporuplné a navzájom nelogicky sa vylučujúce svedecké výpovede nedôveryhodných osôb. Svedkovia na hlavnom pojednávaní vypovedali v jeho prospech a súd mal pri rozhodovaní vychádzať z dôkazov, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, a nie z nezákonne získaných výpovedí svedkov z prípravného konania.

S poukazom na uvedené dôvody obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre z 19. júla 2012, sp. zn. 4 To 48/2012, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra z 20. decembra 2010, sp. zn. 33 T 37/2009 zrušil. Súčasne osobitne podaným písomným podaním zo 16. decembra 2015 (doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 31. decembra 2015) obvinený s poukazom na svoje dovolanie podľa § 380 ods. 4 Tr. por. podal žiadosť o prerušenie výkonu trestu odňatia slobody.

Vo vlastnoručne napísanom podaní označenom ako „dovolanie“ uviedol v podstate rovnaké dovolacie námietky ako to učinil v dovolaní v nadväznosti podanom prostredníctvom obhajcu.

K dovolaniu obvineného podal písomné vyjadrenie prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra. V tomto vyjadrení prokurátor uviedol, že krajský, ako aj okresný súd postupovali správne a v súlade so zákonom a odsudzujúce rozhodnutie krajského súdu považuje vo všetkých výrokoch za dôvodné, zohľadňujúce výsledky vykonaného dokazovania v celom svojom súhrne. Všetky dôkazy boli súdmi vyhodnotené objektívne a správne. S právnou argumentáciou uvedenou v dovolaní obvineného vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por. sa prokurátor nestotožnil. Dôvodil, že všetky dôkazy boli vykonané v súlade so zákonom a následne správne vyhodnotené. Súd sa správne a v súlade so zákonom vysporiadali aj s otázkou právnej kvalifikácie konania obvineného. Obvinený v tomto smere ani neuviedol v čom vidí nesprávne právne posúdenie skutku, ale uviedol len všeobecné a nekonkrétne konštatovanie.

Z uvedených dôvodov podľa prokurátora dovolacie dôvody dané nie sú, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného P. T. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho súdu. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu, bolo podané v zákonnej trojročnej lehote, teda včas a osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Nitra, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Obvinený P. T. vo svojom dovolaní menovite uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pretože rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody dovolania podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V predmetnej veci obvinený mohol použiť na podanie dovolania dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., lebo v konaní pred súdom prvého stupňa, namietal nezákonnosť dôkazov - výsluchov svedkov D. J. a G. J.. Ich výpovede v prípravnom konaní mali byť získané nezákonne pod vplyvom donútenia zo strany vyšetrovateľa. V nadväzujúcom konaní na odvolacom súde obvinený síce namietal obsah výpovedí svedkov (vrátane výpovede svedka C. I.), avšak v rámci odvolania nezákonnosť získania týchto dôkazov už nenamietal.

Obvinený teda mohol podať dovolanie z dôvodov § 371 ods.1 písm. g/ Tr. por., a nemohlo byť odmietnuté už z dôvodu predpokladaného v ustanovení § 371 ods. 4 Tr. por. Na druhej strane však už pri predbežnom prieskume dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolacie dôvody nie sú v predmetnej veci dané.

Skutok, pre ktorý bol obvinený P. T. uznaný za vinného, tak ako ho ustálil krajský súd, vykazuje zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák.

Z rozhodnutia okresného súdu a implicitne aj z rozsudku krajského súdu je zrejmé, že sa dôsledne zaoberali obvineným namietanou nezákonnosťou dôkazov. Námetka obvineného súvisí v prevažnej miere s otázkou hodnotenia vykonaných dôkazov a osobitne potom hodnotenia výpovedí jednotlivých svedkov, najmä potom svedkov D. J., G. J. a C. I..

Z obsahu relevantných častí trestného spisu, je zrejmé, že všetky dôkazy v kontexte priebehu celého trestného konania (vrátane konania pred súdom) boli vykonané v súlade so zákonom, pri plnom rešpektovaní práva obvineného na obhajobu.

Za zákonný považuje dovolací súd aj spôsob vykonania výsluchov hore menovaných svedkov a v tomto smere námetka obvineného, že výsluchy boli vedené nezákonným spôsobom, pretože svedkovia boli k usvedčujúcim výpovediam donútení nátlakom vyšetrovateľa, vyznieva značne subjektívne. Z obsahu relevantných častí trestného spisu vyplýva, že svedkovia D. J. a G. J. boli v prípravnom konaní vypočutí opakovane. Svedok D. J. dňa 4. októbra 2008 a 21. novembra 2008 a G. J. 3. októbra 2008 a 23. januára 2009, pričom výsluchy svedkov v dňoch 21. novembra 2008 a 23. januára 2009 boli vykonané za prítomnosti vždy iných vyšetrovateľov a ďalšej prítomnej osoby, ako v prípade prvých výsluchov, a aj za prítomnosti obhajcu Mgr. Matúša Bereseckého. V priebehu celého prípravného konania a ani pri záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu (27. februára 2009) svedkovia nenamietali nezákonnosť vykonania ich výsluchov, ale diametrálnu zmenu výpovedí (v prospech obvineného) prezentovali až na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa.

I keď nie je úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania preskúmať a hodnotiť vykonané dokazovanie, je treba len marginálne zdôrazniť, že obsah výpovedí všetkých troch uvedených svedkov v prípravnom konaní nebol v rozpore s priznávajúcou výpoveďou obvineného zo 17. februára 2009, ktorú urobil pred vyšetrovateľom mjr. C. (aj za prítomnosti obhajcu Mgr. Matúša Bereseckého) teda tým istým vyšetrovateľom polície, ktorý vykonal výsluch svedka D. J. dňa 21. novembra 2008.

Z obsahu relevantného spisového materiálu teda vyplýva, že v postupe orgánov činných v trestnom konaní i vo veci konajúcich súdov nie je možné vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by vyšetrovateľ v rámci prípravného konania pri vykonávaní vyšetrovacích úkonov, resp. súdy v konaní pred súdom postupovali v rozpore so zákonnými ustanoveniami zabezpečujúcimi zákonné vykonanie všetkých relevantných dôkazov.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov a nedostatočné

vysporiadanie sa so všetkými skutočnosťami, ktoré majú podstatný vplyv na rozhodnutie o jeho vine, či nevine, najmä so zmenou obsahu výpovedí svedkov, ktoré mali podstatný vplyv na rozhodnutie súdu o podanej obžalobe.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd ako súd dovolací opakovane judikoval, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Preto pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného P. T. to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je to uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd (s výnimkou úpravy majúcej vplyv na právne posúdenie skutku). Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Na základe vyššie uvedeného je treba teda zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku, alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Z uvedeného je zjavné, že v rozsahu námietok obvineného, nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

Písomným podaním zo 16. decembra 2015 (doručeným najvyššiemu súdu 31. decembra 2015) obvinený s poukazom na obsah svojho dovolania a ustanovenie § 380 ods. 4 Tr. por. požiadal o prerušenie výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 19. júla 2012, sp. zn. 4 To 48/2012.

Podľa § 380 ods. 4 Tr. por. minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor môže výkon rozhodnutia, proti ktorému podal dovolanie, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní dovolania môže tak urobiť aj dovolací súd.

S poukazom na rozhodnutie o dovolaní obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. Najvyšší súd

Slovenskej republiky žiadosti obvineného nevyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.